

РЕШЕНИЕ

№ 668

гр. София, 07.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 14.01.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

**ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска
Наталия Ангелова**

при участието на секретаря Спасина Иванова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **12416** по описа за **2021** година докладвано от съдия Катя Аспарухова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

С решение № 992 от 14.11.2021г. по НАХД № 11383/2021г. на СРС, НО, 19-ти състав е потвърдено Наказателно постановление (НП) № Р-10-604 от 20.07.2021г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ управление „Застрахователен надзор”, с което на основание чл. 644, ал. 2, предл. 2, във вр. с ал. 1, т. 2, вр. с §1, т. 51 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на застраховането (ДР на КЗ) е наложено на Застрахователно дружество „Б. И.“ (ЗД „Б. И.“) АД, ЕИК[ЕИК], административно наказание – „имуществена санкция“ в размер на 4 000 лева за нарушение на разпоредбата на чл.108, ал.1 от Кодекса на застраховането (КЗ).

Срещу постановеното решение е подадена касационна жалба от ЗД [фирма], чрез адв. Г., с оплаквания за неправилност поради нарушения на материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения. Излагат се доводи за липса на белега повторност на нарушението, поради което неправилно с НП е наложено наказание по чл. 644, ал. 2 от КЗ. В тази връзка се твърди, че липсва идентичност на извършеното нарушение и предходното такова, тъй като предходното е квалифицирано по чл. 107 от отм. КЗ, и за да бъде налице такава –следва нарушението да е с правна

квалификация по чл. 108 от КЗ /в сила от 01.01.2016г./, каквото е настоящото. Поддържа, че е недопустимо в този случай правоприлагане по аналогия на закона. Отделно от това, касаторът счита, че за ангажиране на отговорността му по по-тежкия състав следва в АУАН да се съдържа пълно описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено нарушението, включително обуславящите квалифициран състав на същото, а в случая липсват такива факти в съдържанието на акта. С изложеното се обосновават и допуснати съществени процесуални нарушения, довели до накърняване на правото на защита на санкционираното лице, както и нарушаване на принципа *reformation in reus*. Касаторът счита за неправилна правната квалификация на нарушението поради отношението на общ към специален закон между разпоредбите на чл. 108 и чл. 496 КЗ. Сочат се процесуални нарушения при определяне на датата на извършване на нарушението. Твърди се, че не е съобразена разпоредбата на чл.12 от ЗАНН при определяне размера на наказанието и същото е несъразмерно на тежестта на нарушението. Излагат се и доводи, че е следвало административно-наказващият орган да приложи чл. 28 от ЗАНН, тъй като не са възникнали вреди вследствие от нарушението, а към датата на съставяне на акта обезщетението е изплатено изцяло. С оглед изложеното се моли за отмяна на решението и потвърденото с него НП. Алтернативно – НП да бъде изменено, като се преквалифицира санкцията от чл. 644, ал. 2 КЗ на такава по чл. 644, ал. 1, т. 1 КЗ, съответно да бъде наложена в минимален размер.

В съдебно заседание касаторът не се представлява.

Ответникът – КФН, се представлява по делото от юрк. Г., която оспорва касационната жалба като неоснователна и недоказана по подробно изложени съображения в писмени бележки. Моли да бъде оставено в сила решението на СРС. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от СГП дава заключение, че касационната жалба е неоснователна и предлага да бъде оставено в сила решението на СРС.

След като се запозна с обжалваното съдебно решение, обсъди наведените касационни основания, доводите на страните и доказателствата по делото, Административен съд София – град, Деветнадесети касационен състав, след съвещание, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По допустимостта на касационната жалба:

Административен съд София – град намира, че касационната жалба е допустима, като подадена от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК, в преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 АПК, във вр. чл. 63в от ЗАНН и срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол.

По съществуването на касационната жалба:

В КФН е постъпила жалба вх.№91-02-708/08.06.2021г. от потребител на застрахователни услуги – Н. Т. В. с оплаквания за липса на произнасяне по предявена претенция № [ЕГН] пред ЗД [фирма], във връзка с която започнала проверка от КФН. По документи било установено, че на 01.10.2020г. е заведена претенция по застраховка, обективирана в полица № ВГ/02/120002380424, с период на застрахователно покритие от 20.08.2020г. до 19.08.2021г. за изплащане на застрахователно обезщетение по повод настъпило застрахователно събитие – пътнотранспортно произшествие, вследствие на което са причинени имуществени вреди на лек автомобил „О. К.“, с ДК [рег.номер на МПС] . На 01.10.2020г. са били предоставени всички документи, относими към установяване на основанието и

размера на претенцията, ведно с данни за банковата сметка, по която да бъде изплатено обезщетението, както и е извършен оглед на увредения автомобил, за което е съставен опис. Застрахователят не е изисквал допълнителни документи след тази дата.

ЗД се произнесло по претенция №[ЕГН], като изплатило определеното застрахователно обезщетение в размер на 559,35лв. по банкова сметка на увреденото лице на 16.06.2021г., тоест след 15-дневния срок за това съгласно чл. 108, ал. 1 КЗ, или най-късно до 22.10.2020г. включително.

След преценка за извършено на 23.10.2020г. нарушение на чл. 108, ал. 1 КЗ от длъжностно лице старши експерт в отдел „Правоприлагане”, дирекция „Застрахователен надзор”, управление „Застрахователен надзор” при КФН бил съставен на дружеството акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № Р-06-566/18.06.2021г.

Въз основа на така съставения АУАН било издадено процесното наказателно постановление № Р-10-604/20.07.2021г. на заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор”. Същото е връчено на представител на дружеството на 23.07.2021г.

За да потвърди НП, СРС е приел от правна страна, че при издаване на АУАН и НП не са допуснати съществени процесуални нарушения. По същество е стигнал до извод, че, като се е произнесло по заведената претенцията №[ЕГН] по щета с изплащане на обезщетение на 16.06.2021г., което е извън законоустановения срок от 15 работни дни, в който е дължало произнасяне, дружеството е нарушило чл. 108, ал. 1 от КЗ. Приел е, че наложената санкция е съответна на закона и на тежестта на конкретно извършеното нарушение.

Касационният състав намира постановеното решение за валидно, допустимо и правилно. Споделят се напълно изложените в решението мотиви. Издаденият АУАН и наказателно постановление съдържат законоустановените реквизити и отговарят на изискванията на чл. 42 и 57 от ЗАНН, както и на условията за компетентност на издалите ги органи, спазени са и сроковете по чл. 34 ЗАНН, както и абсолютната погасителна давност от 4.5 години съгласно чл. 81, ал. 3 НК, вр. чл. 80, ал. 1, т. 5 НК.

От представените по делото доказателства по несъмнен начин се установява извършването на нарушение на чл.108, ал. 1 от КЗ от дружеството ЗД [фирма]. По силата на чл. 108, ал. 1 от КЗ застрахователят е длъжен да се произнесе по всяка претенция в срок от 15 работни дни от представяне на доказателствата, като определи и изплати обезщетение, или мотивира своя отказ. В разглеждания случай 15-дневният срок започва да тече от 01.10.2020г., когато са представени пред застрахователя всички необходими за определяне на щетата доказателства, и изтича на 22.10.2020г. Безспорно е, че застрахователното обезщетение е изплатено на 16.06.2021г. – със закъснение от над седем месеца от законоустановения срок. Следователно, от 23.10.2020г. застрахователят е в забава и осъществява състава на нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ. С оглед на това съдът намира за неоснователно твърдението на касатора, че датата на нарушението е неправилно определена.

Не се споделя твърдението на касатора за неправилна квалификация на деянието. Нормите на Глава четиридесет и седма „Задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите“ (чл. 477 – чл. 505) не дерогират изцяло приложението на Глава седма от КЗ „Организация на дейността по уреждане на застрахователни претенции“ (чл. 104 – чл. 109). Последните регламентират правила за

дейността на застрахователите по уреждане на всеки вид застрахователни претенции, с които съответните дружества следва да се съобразят при сключването и изпълнението на застрахователни договори от даден вид, като не въвеждат ограничителни, по-тежки правила за одобряване и изплащане на обезщетенията от тези, които законодателят изначално е посочил в разпоредбите на чл. 104 и следващите от КЗ. Съгласно чл. 106 от КЗ, застрахователните претенции се завеждат по реда и в сроковете, предвидени в застрахователния договор пред застрахователя, като се предвижда представянето на допълнителни доказателства от потребителя на застрахователната услуга. От този момент /на представяне на всички доказателства/ започва да тече 15-дневният срок за обективизиране заключението на застрахователя да определи размера на обезщетението или мотивирано да откаже плащане, като в първия случай при положително становище – следва да извърши и плащането, постановено от законодателя. Съдържанието на разпоредбата на чл. 496 от КЗ следва да бъде изведено чрез тълкуването ѝ във връзка с чл. 108, ал. 1 от КЗ. Застрахователят трябва, на първо място, да се ръководи от разпоредбата на чл. 108 от КЗ, която е обща и касае всички видове застраховки и предвижда задължение за застрахователя да се произнесе в срок от 15 работни дни от представянето на допълнителните доказателства. Действително, разпоредбата на чл. 496 от КЗ е специална по отношение на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, но нейното приложение не изключва приложението на общата разпоредба чл. 108 от КЗ, а само я допълва, като детайлизира изискванията към застрахователя относно срока за произнасянето му и гарантира ефективно упражняване на правата на засегнатите лица и правна сигурност.

Относно квалификацията на нарушението като повторно настоящият касационен състав намира изложените в жалбата възражения за неоснователни. Съгласно чл. 644, ал. 2 КЗ „при повторно нарушение наказанието по ал. 1, т. 1 е от 1000 до 6000 лв., а по ал. 1, т. 2 - от 2000 до 40 000 лв.“. Легална дефиниция на повторно нарушение се съдържа в пар. 1, т. 51 от ДР на КЗ - извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение.

На първо място, видно от текста на НП № Р-10-821/17.09.2019г., на което се е позовал ответникът, същото е издадено на застрахователното дружество за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ и касае липса на произнасяне в срок по претенция във връзка с увреждане на автомобил от лице, което е застраховано със застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите при жалбоподателя. Тоест, нарушението е същото по вид като процесното и в тази връзка твърденията за липса на идентичност на правната квалификация са недоказани. Видно от представено копие на Решение № 1920 от 16.03.2020г. на АССГ, X. касационен състав, НП № Р-10-821/17.09.2019г. е влязло в сила на 16.03.2020г. Следователно, процесното нарушение е извършено в едногодишен срок /на 23.10.2020г./ от влизане в сила на предходното НП.

На следващо място, повторността по смисъла на пар. 1, т. 51 от ДР на КЗ е квалифициращ белег на нарушението и се отнася до прилагане на санкционната разпоредба при определяне и налагане на наказанието, което е в компетентността на административнонаказващия орган, а не на актосъставителя. Окончателната правна квалификация, респективно юридическото обвинение, се формулира с НП с оглед на събраните в хода на производството доказателства, които няма как да са били известни при образуването на административнонаказателното производство. Тъй като

АУАН няма санкционен характер и не съдържа санкционна част, не е необходимо и в неговото съдържание да бъде отразено, че нарушението е в условията на повторност. По тази причина не е възможно това обстоятелство да бъде посочено още при съставяне на АУАН, а също така не е предвидено и сред реквизитите на акта, регламентирани в чл. 42 от ЗАНН.

Неоснователни са исканията на касатора, обективирани в жалбата, за преквалифициране на деянието по чл. 644, ал. 1, т. 1 от КЗ по причина, че тази санкция е предвидена за физически лица, каквото касаторът безспорно не е. Съгласно чл. 27, ал. 1 от ЗАНН „административното наказание се определя съобразно с разпоредбите на този закон в границите на наказанието, предвидено за извършеното нарушение“, а чл. 83, ал. 1 от ЗАНН „в предвидените в съответния закон, указ, постановление на Министерския съвет или наредба на общинския съвет случаи на юридически лица и еднолични търговци може да се налага имуществена санкция за неизпълнение на задължения към държавата или общината при осъществяване на тяхната дейност“.

На последно място ще се маркира, че не са налице и основанията за приложение на чл. 28 от ЗАНН, мотивирани в жалбата с факта, че в резултат от нарушението не са настъпили вреди. Процесното нарушение не се характеризира с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административно нарушение от същия вид. Напротив, нарушението е извършено в условията на повторност и отразява трайна тенденция дружеството да нарушава сроковете за изплащане на обезщетения на увредените лица и като цяло уврежда обществените отношения по предоставяне на застрахователни услуги и осигуряване на застрахователно покритие на застраховани рискове. Наред с това застрахователното обезщетение е било изплатено едва след като е подадена жалба от потребителя за забавянето и е извършена проверка от КФН по случая. В тази връзка не се приема от настоящия състав аргументът на касатора, че за потребителя на застрахователни услуги не са настъпили вреди. Забавеното произнасяне по претенцията несъмнено е накърнило интересите му. Поради това процесното нарушение не се откроява с по-ниска степен на обществена опасност от типичните нарушения от същия вид, напротив – то дори проявява по-висока обществена опасност предвид изложените доводи и дългия период на забава от над 7 месеца, поради което справедливо е наложена санкция в по-голям размер от законоустановения минимум. Поради това настоящият състав намира, че не е нарушен чл. 12 от ЗАНН при индивидуализацията на наказанието.

С оглед изложеното -решението на СРС следва да се остави в сила като валидно, допустимо и правилно.

При този изход на делото съдът дължи произнасяне по своевременно заявената претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на ответника, като намира същата за основателна. Предвид фактическата и правна сложност на делото нейният размер следва да бъде определен с оглед минимума от 80 лв. по чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. с чл. 27е от Наредба за заплащането на правната помощ, вр. с чл. 78, ал. 8 от ГПК.

Воден от горното на основание чл. 221, ал. 2, пр. 1 АПК, във връзка с чл. 63в ЗАНН, Административен съд София – град, XIX касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 992 от 14.11.2021г. по НАХД № 11383/2021г. на СРС,
НО, 19-ти състав.

ОСЪЖДА ЗД [фирма], ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисия за финансов надзор
юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 (осемдесет) лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЧЛЕНОВЕ: 1. 2.